

Царенков О.О.

студент,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

РОЗВИТОК ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Розглядаючи структуру видатків на місцевого бюджету Житомирської області, розглянемо її особливості. Площа Житомирської області станом на 1 січня 2016 р. складала 2982,70 тис. га., що складає 4,90% до загальної площі України [1, с. 152].

Чисельність населення Житомирської області складає 1256,0 тис. осіб, що складає 2,93% до загального показника населення України, чисельність міського населення в середньому по області в 2015 р. складала 730,90 тис. осіб, сільського населення – 525,10 тис. осіб., чисельність пенсіонерів складала 406,60 тис. осіб. Загальні дані представлені в табл. 1 [5, с. 224].

Таблиця 1

Загальні дані про Житомирську область, 2015 р.

№	Показник	Одиниця виміру	Дані
1	Природний приріст (скорочення) населення	тис. осіб	-6070,0
2	Міграційний приріст (скорочення) населення	тис. осіб	-0,50
3	Економічно активне населення у віці 15-70 років	тис. осіб	581,40
4	Зайняте населення у віці 15-70 років	тис. осіб	514,80

Наведені в табл. 1 дозволяють сформулювати загальне уявлення про соціально-економічну ситуацію в Житомирській обл., стан соціально-трудої сфери, стан сфери освіти та охорони здоров'я, потребу в соціальному забезпеченні [8, с. 211]. Показники, необхідні для визначення ролі господарського комплексу Житомирської обл. в економіці України представлені в табл. 2 [5, с. 67].

Показники Житомирської обл., відображені в табл. 2 відповідають середнім значенням по Україні за аналізований період 2011-2015 рр. Позитивною тенденцією є щорічне зростання обсягів прямих іноземних інвестицій в економіку області [2, с. 27].

Для визначення ролі Житомирської області у прискоренні економічно-соціального розвитку країни, розглянемо дані, представлені в табл. 3 [9, с. 49].

Таблиця 2

**Роль господарського комплексу Житомирської області
в економіці України, 2011-2015 рр.**

Найменування показника	Рік				
	2011	2012	2013	2014	2015
Прямі іноземні інвестиції, всього (млн. дол. США)	238,10	258,10	337,70	362,80	388,70
Обсяги експорту товарів, млн. дол. США	394,00	480,00	550,00	606,10	664,30
Обсяги імпорту товарів, млн. дол. США	428,40	400,10	384,50	384,20	285,90
Інвестиції в основний капітал (у порівняних цінах 2014 р.), млн. грн.	2011,00	2520,00	2893,00	3005,00	2905,00
Кількість малих промислових підприємств, од.	1161,00	1143,00	1153,00	1242,00	1235,00
Кількість селянських (фермерських) господарств	1286,00	1300,00	1325,00	1329,00	1269,00
Продукція сільського господарства (у постійних цінах 2010 року; млн. грн.)	2081,30	2766,20	3274,30	3712,10	4094,10
Грошові витрати населення, грн./міс.	2465,65	2712,22	2983,44	3029,94	3297,44
Кількість малих підприємств, од.	5806,00	5717,00	5769,00	6210,00	6177,00
Роздрібний товарообіг, млн. грн.	11494,00	14439,00	17384,00	19338,00	23250,00
Валова додана вартість, млн. грн.	18743,00	21928,00	24849,00	27678,70	28536,80
Грошові доходи населення, млн. грн.	26124,00	30069,00	34110,00	34947,00	37010,00

Таблиця 3

**Роль Житомирської області у прискоренні економічного
і соціального розвитку країни**

№	Найменування показника	Рік				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	Електроенергетика, млн. кВт год	17,0	17,0	16,0	21,0	23,0
2	Легка промисловість	14807,9	14050,3	11324,8	13537,6	13023,5
3	Харчова промисловість, млн. грн.	9313,2	9126,9	8847,5	9272,2	8568,1

Індикатори, які характеризують зовнішньоекономічні зв'язки Житомирської області наведені у табл. 4.

Індикатори, що характеризують інвестиційну привабливість Житомирської області наведені у табл. 5.

Співвідношення ВДВ і обсягів капітальних вкладень Житомирської області наведено в табл. 6 [6, с. 38; 7, с. 93].

Отже, результати проведеного нами дослідження свідчать, що Житомирська область займає середні позиції серед регіонів України за більшістю своїх соціально-економічних показників. Аналізуючи приведені індикатори, необхідно звернути увагу на негативні тенденції в сфері формування, використання та збереження людського капіталу, низькі темпи зростання промислового виробництва, низькі обсяги експорту та низькі доходи статей бюджету Житомирської області [1, с. 154].

Таблиця 4

**Індикатори, що характеризують зовнішньоекономічні зв'язки
Житомирської області, 2011-2015 рр.**

№ з /п	Найменування показника	Рік				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	Питома вага експорту регіону у загальнодержавном у експорті, %	0,77	0,78	0,80	0,96	1,23
2	Основні товари, які експортувалися, тис. дол. США:					
2.1	молоко та молочні продукти, яйця птиці; натуральний мед	14079,3	10120,7	13177,7	9048,2	18037,8
2.2	зернові культури	13453,2	16816,5	14097,6	19535,3	63750,0
2.3	какао та продукти з нього	21797,8	22329,4	21266,1	21547,0	14339,7
2.4	сіль; сірка; землі та каміння	115166,8	117517,1	108247,4	126786,8	114963,7
2.5	деревина і вироби з деревини	92919,4	88494,6	97344,1	107093,8	119268,5
2.6	одяг та додаткові речі до одягу, текстильні	24397,3	26837,0	26031,9	30986,3	36152,2
2.7	вироби з чорних металів	33704,8	34365,7	33043,9	33032,1	31234,7
2.8	реактори ядерні, котли, машини	61381,3	60773,5	62013,8	64891,9	52921,0

Таблиця 5

Інвестиційна привабливість Житомирської області

№	Найменування показника	Рік				
		2010	2011	2012	2013	2014
1	Прямі іноземні інвестиції в Україну, млн. дол. США	40053,0	44806,0	50333,9	55296,8	57056,4
2	Прямі іноземні інвестиції в регіон, млн. дол. США	238,1	258,1	337,7	362,8	388,7
3	Темп росту прямих іноземних інвестицій до попереднього періоду для України, %	111,9	112,3	109,9	105,2	80,5
4	Темп росту прямих іноземних інвестицій до попереднього періоду для регіону, %	108,4	130,8	107,4	106,9	73,6
5	Питома вага прямих іноземних інвестицій регіону у загальному обсязі по Україні, %	0,59	0,58	0,67	0,66	0,68
6	Місце регіону серед інших областей України	18	19	19	17	19
7	Прямі іноземні інвестиції на душу населення в Україні, дол. США	873,1	980,6	1105,6	1217,6	1327,8
8	Прямі іноземні інвестиції на душу населення по регіону, дол. США	184,4	201,1	264,4	285,2	306,9
9	Місце регіону серед інших областей України за показником надходження прямих іноземних інвестицій на душу населення	15	19	16	15	17

Таблиця 6

Співвідношення ВДВ і обсягів капітальних вкладень

№	Найменування показника	Рік				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	Темп приросту ВДВ до попереднього року по Україні, %	1,207	1,123	1,096	1,106	1,149
2	Темп приросту капітальних вкладень до попереднього періоду по регіону, %	1,159	1,078	1,004	1,004	1,180
3	Коефіцієнт співвідношення	1,042	1,042	1,091	1,101	0,974

Валова додана вартість на душу населення в Житомирській області складає в середньому 60,0% від аналогічного показника по Україні, що свідчить певною мірою про депресивність даного регіону. Для ефективного розвитку даного регіону необхідна розробка дієвої програми регіонального розвитку, спрямованої на збалансований, сталий розвиток [3, с. 167].

Список використаних джерел:

1. Калашнікова Т. М. Житомирська область у дзеркалі статистики людського розвитку / Калашнікова Т. М. // Вип. 10, ч. 1. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2015. – Вип. 10, ч. 1. – С. 152-155.
2. Макаренко О. В. Житомирська область : 75 р. / [упоряд.: О. В. Макаренко, В. О. Погорелова]. – Харків : Макаренко О. В., 2012. – 135 с.
3. Матвійчук В. В. Роль Житомирської області в економіці України / В. В. Матвійчук // № 48 // Наукові праці Національного університету харчових технологій / Нац. ун-т харч. технологій. – К., 2013. – № 48. – С. 165-168.
4. Статистичний збірник «Регіони України» – 2015. Частина I. Київ: Державна служба статистики України, 2015 – 305 с.
5. Статистичний збірник «Регіони України» – 2015. Частина II. Київ: Державна служба статистики України, 2015 – 681 с.
6. Статистичний щорічник України за 2010 рік / За редакцією О. Г. Осауленка. – Київ, 2011. – 566 с.
7. Статистичний щорічник України за 2011 рік. – К.: Видавництво «Консультант», 2012. – 559 с.
8. Статистичний щорічник України за 2013 рік / За редакцією О. Г. Осауленка. – Київ, 2014. – 534 с.
9. Статистичний щорічник України за 2014 рік / За редакцією Жук І. М. – Київ, 2015. – 586 с.